

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, jud. Târnava-Mică
Intemeietori: † AL. LUPEANU-MELIN și IULIU MAIOR
Director IULIU MAIOR

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Mari schimbări politice la noi

Un guvern nou — Programul noului guvern — Cum își începe guvernarea noul guvern — Primele măsuri — Frământări mari în politica țării — Partidele din opoziție și noul guvern — Alegeri noi în țară

Sfârșitul anului care s'a dus a însemnat sfârșitul unei guvernări de mai bine de patru ani și poate sfârșitul unei stări vechi de lucruri și începutul unei vieți noi.

Pregătite din vreme, alegerile au trecut ca o furtună peste țară. A fost o frământare de puteri, o deslănțuire și involburare de patimi, o răboiere de credințe și programuri, cu vorbe frumoase și făgăduieli răsunătoare, cum nu s'a mai văzut de mult.

Prin sloață și vânt, purtați la seci de kilometri prin voința celor mai mari, alegătorii s'au prezentat la vot în număr destul de mare. Dar au votat așa cum au știut și cum au voit. Nu s'au mai lăsat amăgiți nici de făgăduieli goale și nici de amenințări neputincioase, ci au mers drept înainte pe drumul pe care l-au crezut mai bun. Alegerile au fost un examen pentru întreg poporul românesc. Un examen greu, la care însă conștiința întregii țări și a dat răspunsul cuvenit așa cum l-a simțit. S'a rostit aspru și răspicat, arătând că nu mai vrea prelungirea unei stări forțate și nefirești de lucruri, că dorește o viață și conducere nouă. Că la vremuri noi, vrea oameni noi. Și rezultatul alegerilor s'a văzut în sfârșit, oricât a fost amânată și prelungită publicarea lui. Cu toate înțelegerile pe cari guvernul le făcuse cu Romii, Rutenii, Sașii, Vaidiștii și Iorgiștii, n'a intrunit voturile necesare pentru a avea o majoritate în Cameră și, neputându-se face nici o înțelegere cu partidele din opoziție, a căsut. Marți în 28 Decembrie, dl. Tătărescu și-a dat demisia.

Maiestatea Sa Regele a incredințat cu formarea noului guvern pe dl Octavian Goga, președintele partidului național-creștin. Din noul guvern fac parte și mai mulți foști membrii de-ai partidului național-țărănesc, cari însă au intrat în guvern fără de știrea și învoirea conducătorilor partidului național-țărănesc și astfel au fost scoși afară din partid pentru trecerea lor neanunțată.

După depunerea jurământului, membrii noului guvern au plecat la biserică, unde s'a oficiat o scurtă slujbă religioasă și apoi s'a ținut primul consiliu de miniștri. Acest lucru nu s'a mai întâmplat la noi în țară

și pentru aceasta noul guvern e vrednic de toată lauda.

Miercuri la orele 11 s'a făcut instalarea nouilor miniștri.

Modul cum s'au desfășurat evenimentele politice în anul acesta arată că în viața politică a României s'a produs o schimbare: Mai întâi, ceea ce nu s'a mai întâmplat de mult, un guvern care făcuse și prezidase alegerile, cu toate eforturile depuse, n'a intrunit procentul necesar de voturi, de 40 ci numai de 35,92% și a trebuit să-și dea abdicarea.

In urma alegerilor, țara era împărțită tare. De o parte partidul național-țărănesc cu un număr frumos de voturi 20, 40% și bucurându-se de o mare încredere în popor; de altă parte un partid tânăr „Totul pentru țară”, cu forme noi de viață, care încep să pătrundă tot mai mult în popor, în alegeri obținuse 15, 58% din numărul voturilor, și un partid mai vechiu, dar nu așa de popular, partidul național creștin, cu 9,15%.

Chemarea la cârmă a unui partid cu mai puține voturi a produs o vie mirare în întreaga țară. Lumea încearcă să tâlmăcească înțelesul acestei schimbări și se întreabă, care este drumul pe care M. S. Regele vrea să-l dea vieții politice românești. Ziarele străine și dela noi scriu pe larg despre aceasta și fiecare măsură a noului guvern este discutată mult.

Discursul dlui Goga

In noaptea de anul nou, dl primministru Goga a ținut un discurs la Radio, în care a expus în linii mari programul partidului D-Sale. A spus că va lucra pentru ridicarea unei României nouă prin tainele și luminile bisericii, în care legea lui Hristos să fie suprema lege. Va sprijini tronul și românismul. În afară va lucra pentru păstrarea prietenilor vechi și pentru câștigarea de noul prietenii.

Primele măsuri de guvernare

Intre primele măsuri luate de noul guvern a fost suspendarea ziarelor „Dimineața”, „Adevărul” și „Lupta”, cari deși scrise în românește erau conduse de evrei și primejduiau prin învățăturile și scrisul lor sufletul adânc creștinesc al neamului nostru.

Gazetarilor evrei, în număr de 120, li-s'au

retras permisele de călătorie gratuită pe căile ferate. Deasemenea — se spune că vor fi retrase licențele de crâșmărit ale evreilor și va fi oprită așezarea negustorilor evrei la sate. Se anunță o revizuire a încetărilor evree dela 1920 încoace și o expropriere a moșilor evreești. Viața va fi leftinită pe cât se poate, mai ales lucrurile necesare, ca sarea, zahărul, petrolul și altele.

Nouii subsecretari de stat

Încă în cursul săptămânii trecute s'a făcut numirea și instalarea prefecților. Au fost numiți apoi nouii subsecretari de stat, Luctan Blaga la externe, Sebastian Bornemisa la președinție, prof. G. Savin la educația națională, Aurel Baciu la domenii, Urziceanu la interne, Virgil Dimitriu secretar general la domenii și C. C. Brăescu primar general al Capitalei.

Frământări la Vaidișli

In rândurile partidului „frontul românesc” se petrec mari frământări. Unii membrii sunt pentru o sprijinire a guvernului, alții pentru o apropiere de partidul național țărănesc. Dl Vaida însă s'a grăbit să-și arate ura nepotolită ce o are față de fostul său prieten dl I. Maniu, respingând orice colaborare (împreună lucrare) cu D.Sa.

O întregire a partidului liberal

In urma nouilor întâmplări, în politica românească se vorbește tot mai mult de o întregire a partidului liberal, de o revenire a dlui George Brătlanu. Se crede că aceasta va fi încă înainte de nouile alegeri și se va face chiar și cu împotrivirea dlui Gh. Tătărescu.

Atitudinea partidelor din opoziție față de noul guvern

Noua schimbare de guvern a produs o vie mișcare în țară și străinătate.

Dl Maniu a declarat că partidul național-țărănesc este hotărât să poarte cea mai dâră luptă împotriva noului guvern.

Intre fruntașii național-țărăniștii au avut loc lungi și îndelungate întrevederi.

S'a hotărât ținerea unor mari întruniri și manifestații în toate orașele mari ale țării.

Nouii alegeri

Toate comisiile comunale și județene vor fi dizolvate și se vor face noul alegeri, deasemenea parlamentul încă va fi dizolvat în cursul lunii viitoare și în primăvară, în Martie s'au în Aprilie, vom avea noul alegeri. Legea electorală va fi modificată în felul că partidul care va avea voturile cele mai multe va primi zestrea de 50 la sută din numărul deputaților și va conduce țara.

**D. N. Titulescu s'a Inscris
in rândurile partidului na-
țional-tărănesc.**

*In momentul când unii fruntași ai par-
tidului național-tărănesc au părăsit par-
tidul, dl Titulescu, în o telegramă adresată
dlui Maniu, a cerut înscrierea în partid,
ca simplu luptător, fără nici o condiție.
Deasemenea Dnii Savel Rădulescu, Nenisor
Gr. Ciuntu și alți colaboratori ai dlui Titu-
lescu au făcut cereri de înscriere în acest
partid.*

**Di Tătărescu a fost
decorat**

*In audiența pe care a avut-o marți după
amiază la M. S. Regele, d. Gh. Tătărescu a fost
decorat cu colanul „Regele Carol I”. Dease-
menea a primit și o fotografie a M. S. Regelui
cu o dedicație călduroasă, în care Regele și a
arătat mulțumirea pentru modul cum a condus
șara timp de 4 ani de zile. Acum dl Tătărescu
și-a luat în primire, postul de secretar general
al partidului liberal.*

**Inaintarea japonezilor
continuă**

Trapele japoneze înaintază fulgerător,
producând spaimă și desordine în rândurile
Chinezilor cari se retrag pe toate fronturile.
Orașul Tsinan Fu a căzut în mâna Japonezilor
și trupele lor se îndreaptă spre Tsingtao.

Deasemenea în sudul și sud-vestul Chinei
sunt mari lupte, mai ales în apropierea ora-
șului Hankeu.

Avioanele japoneze aruncă în continuu
manifeste, prin care cer populației chineze, să
rupă legăturile cu mareșalul Chiang Kai-Shek
și să se alăture Japonezilor.

Deși lupta continuă cu mare furie, Japo-
nezii au pus noul condiții de pace Chinezilor pe
cari însă mareșalul Chiang Kai-Shek le-a respins.

Aceștia sunt hotărâți, să reziste până în
capăt. Trupele lor s'au concentrat de-a-lungul
liniei de apărare care pleacă dela Munții Sacri
și până la Talstan.

În fața ostiilor japone, populația Chinei

se retrage, distrugând total și lăsând mil de
femei și copii nevinovați fără adăpost.

Rușii sunt tot mai hotărâți să intervie
în luptele dintre aceste două mari popoare.
Iacrează din greu pentru pregătirea armatelor din
răsărit și aprovizionarea lor cu cele de lipsă
în caz de război. Până acum au fost trimiși
peste 6000 de specialiști militari, ca luptă-
tori în marele război chino-japonez. Dease-
menea au fost trimise în China din Rusia
numeroase tancuri și submarine. Foarte mulți
tineri din Statele-Unite s'au angajat ca volun-
tari pentru aviația chineză. Guvernul chinez
lucra din greu la pregătirea a noi aviatori pen-
tru viitoarele atacuri din Martie. Dacă la a-
cestea adăugăm și pregătirile Rusiei, atunci
războiul nu se va sfârși în curând și el va fi
o baie de sânge pentru întreg răsăritul.

**Mari lupte între Englezi
și Arabi în Palestina**

Turburările în Palestina continuă. Cu toate
sforțurile poliției engleze, mișcarea revoluțio-
nară a Arabilor nu poate fi înnăbușită. Poliția
face cercetări în întregă țara pentru descoperi-
rea bandelor înarmate de arabi și sunt tem-
meri ca aceste lupte să nu ducă la o răscoală
a întregului popor arab. Datorită avioanelor,
în regiunea Tulkiremului au fost descoperite
două bande de Arabi înarmați.

În urma luptelor din cursul zilelor trecute,
două sate au fost complet rase. După șapte
zile de lupte grele, poliția engleză a isbit să
aducă oarecare liniște în regiunea de Nord a
țării. Dar împărțirea țării a fost amânată.

Luptele din Spania

În jurul orașului Teruel s'a dat una din
cele mai crâncene bătălii dela începutul răz-
boiului încoace. Fiecare poziție a fost cucerită
după mari și grele lupte. Garnizoana naționalistă
din oraș a rezistat vitejește atacurilor puternice
ale trupelor bolșevice.

Lupta pentru recucerirea orașului din
mâna bolșevicilor a fost condusă de generalul
Aranda. După un puternic asalt al naționali-

știlor, trupele bolșevice au fost puse pe fugă
și terenul cucerit. Urmărirea bolșevicilor
face cu mare greutate din cauza viscolului
ternic care bătute în toată regiunea. Pierde-
rilor bolșevicilor sunt mari. Au fost făcuți
măreți prizonieri, între cari și generalul
mandat al trupelor bolșevice, Fablos, cu într-
statul său major. Dela începutul războiului
încoace aceasta este cea mai mare înfrângere
suferită de bolșevici. Mai multe avioane bol-
șevice au fost doborâte în cursul luptelor. De-
asemenea la Madrid naționaliștii continuă bon-
bardarea acestui oraș. Pe frontul din Malaga
se anunță o mare bătălie, în vederea căreia gu-
vernul bolșevic se pregătește din greu și con-
centrează noi trupe.

În tot cursul anului 1937 au fost doborâte
533 de avioane bolșevice de către arma-
tele naționaliste.

Anul 1937 în Rusia

Pentru marele popor al Rușilor, anul 1937
a însemnat o baie de sânge. Niciodată n'a
fost omorâți atâția oameni ca după alegerile
din 12 Decembrie.

Atunci s'a văzut că poporul nu este în-
tregime pentru bolșevism și că mulți sunt
cari doresc o nouă viață. Peste cinci milioane
de oameni au avut curajul de a se rosti față
contra comunismului.

Jumătate din ambasadorii (miniștri trimiși
în alte țări) Rusiei, cunoscuți ca vechi lupți
tori bolșevici, au fost îndepărtați din posturi
lor și mare parte din ei umplu închisorile Rusiei.

N'a mai rămas decât 6 din cei 19 con-
sari ai poporului.

În 12 Ianuarie se va întruni sovietul sta-
prem. Se crede că cei cari umplu acum închisori
vor fi judecați în curând în grupuri
mici fără a se mai face mult răsunet din asta.

**Numeri de probă din „Unirea
Poporului” trimitem bucuroși
acelora cari ne cer printr-o
carte postală.**

Foița „UNIRII POPORULUI”

Doină

*Foate verde rămurea
Dor mi-e dor de țara mea,
De cine-am lăsat în ea
O căsuță
C'o puicuță,
O nevastă frumușică
Când o vezi, focul te strică,
Cu ochii ca două stele
Și cu buze subțirele
Cu ochii ca mura coaptă,
Cu gura nesărutată.
Foate verde de pe tâu
Dor mi-e dor de satul meu
De cine-am lăsat în el
De-o măicușă supărată,
De-o soră nemângălată;
Sora plânge și suspină
Că sunt în țară străină,
Malca plânge și bocește
Că neamțul mă prea muncește,
Mă poartă cu pușca'n spate
Printre gloanțe și granate,
Mă poartă și nu mă lasă
Să mai viu odată-acasă
Să-mi prind boii mei la jug
Și mândra să mi-o sărut
Și să pun la jug răstei
Și să-mi vadă părinții mei.*

adunată de IUSTIN ILIEȘIU

Ciuda lui Grigoruș

Mare ciudă și necaz mai poartă Grigoruș
al Săvului pe drăciile celor de automobile.

Nu, doar, că n'ar legna și el în jilțurile
căruii țără cai și cu fum în coadă, dar, zău,
prea l-a făcut de rușine, o d'hanie de aia, care
sughite mereu și merge cu necuratu', singură.
Că, dorerea a trecut ca cum a trecut, mai cu
un tras pe șele, mai cu o baie din flori de
fân, mai cu oblojeli de muștar. Dar rușinea,
ce-a pățit-o, să n'o lei pentru ce-i mai bun în
lumea asta.

Era, după datul mâinii cu Leana, nevasta
lui de astăzi.

Câte n'a suferit, câte n'a trebuit să în-
ghită, să îndure, pânăce a lăsat-o neaga și dăca
de ureche, ca să se învoiască, să-l ia de bărbat.

Că era tare sumeșă și se ținea moț-co-
soț. Pe lângă asta mai era și-o drăcovenie de
fată, de băga în boală rea pe toți, cari îi ie-
șeau în cale. Apoi, știți D. Voastră, că din ce-i
Eva mai cu drasi, dăa aceea fug mai avan-
petitorii după ea.

Niei să fi pus mâna pe un bulgăre de aur,
nu se putea îmbueura mai mult Grigoruș, de-
cât atunci, când, în preajma unui Sân-Petru
s'a lăsat fata înduplecată, să zică: „apăi, dacă-i
dela Dumnezeu, lasă să fie”.

A doua zi au pecetluit învoiala și înțe-
lesul înaintea părintelui și a-l martorilor, ca
să nu creadă fata, că e de șagă vorba ce-au
vorbit-o.

Grigoruș pare acum mai înalt, mai sprin-
ten și la vorbă și la mers. Îi veni inima la loc
și știți: liniștea inimii face mai mult decât
măncare bună. Când mai erau opt zile până
cununia, și-a dus Grigoruș mireasa la oraș
s'o plimbe în lume, s'o huițe în legăne să
s'o dăine pe oalușei, și să mai cumpere un
nit, căci câte nu se cer la un ospăț, care
'neiripă din dragoste? De-ar fi omul, cât
străe, numai odată, se nsoară de bunăvoie.
Și-apoi cine s'ar face de vorbă'n sat, că
făcut nuntă fără jos și voie bună?

Deci, cum aveau multe de târguit și mul-
de adus, ba, să fie mai la vedeață, a cer-
mirele un cal dela mașu-s'o, căruța dela
cumătru și hamul dela un vecin, ca să le ste-
bine mirilor unul lângă altul și nu hăltăscăie
du-se pe jos, cu desagii în spate.

— „Mai umbliat-ai tu cu cai, măi Grigo-
ruș” — întreabă Leana, când să se urce în căruț.

— „Pare așa lueru mare-i, să țini hă-
țurile în mână și să fleșcăni cu biciul”,
răspunse mirele tare încrezător în dibăcia lui
de proaspăt cocoișiu.

Și să-l fi văzut pe Grigoruș cât de tănțo-
și înțepesit se răzima în jilț, lângă mireasa
lui, ca feciorul de împărat lângă Ileana Cos-
sânzeana din povești. Dar și Leana, unde nu-
arunca ochii în toate părțile, să vadă, dacă
uită satul după ea și nu care cumva crează
de ciudă și invidie? De Grigoruș, aproape,
și-a și uitat, să-i lângă ea. Doar numai după
au ieșit din sat, ajungând în porumbiști, s'a
trezit unul lângă altul.

Beția

Unul dintre cele 7 păcate de căpetenie este beția. Din nenorocire acest păcat este cât se poate de răspândit la noi, așa că toți aceia cari au la inimă boarea poporului nostru ar trebui să se gândească foarte serios la felul cum s'ar putea scăpa poporul nostru de acest mare păcat.

Să vedem deci mai întâi urmările stricătioase ale beției 1., asupra trupului și apoi 2., asupra sufletului.

1. Urmările grozave ale beției asupra trupului.

Bețivii își strică înainte de toate stomacul, pentru că beutura prea multă atacă sucurile stomacale. De aceea bețivii nu prea pot mânca, neavând poftă de mâncare, și au tot felul de boale de stomac. Mai ales strică stomacului rachiul (vinarsul) și vinul turburel încă neasezat. Știu cazuri când oameni sănătoși și-au stricat printr'o singură beție stomacul odată pentru totdeauna și au căpătat ulcer (rană) la stomac și pe urmă cancer (rac).

Beutura prea multă atacă în rândul al doilea ficatul (maiul), producând tot felul de boale de ficat, una mai rea decât cealaltă. Cea mai comună boală de ficat a bețivilor este creșterea fără seamă a ficatului, așa cum crește acesta la găștele și la rațele îndopate. Umflarea aceasta a ficatului însă apropie moartea, care de regulă vine foarte de vreme la bețivi.

Inima încă suferă grozav de mult pe urma beției, având prea mult de lucru. Pentru că inima unui bețiv bate cu 6000—20000 de bătători mai mult ca la oamenii normali. Astfel inima slăbește și

Scăpat de ochii lumii, Iul Grigoruț i-s'au aprins călcăiele și ea să-și poată strânge somnara în brațe, a vârit sodoriștea biciului în burcaoul sismei, iar hăturile le-a acățat de biciu.

— „Stăi locului, să nu ne vadă cineva”, se prefăcea fata, să-l împingă dela ea.

— „Las' să ne vadă”, bolborosi fericitul mire, cântând gura rumenă a fetii.

Calul, lăsat în voia lui, ținea inima drumului. Ne mai simțind tăietara zăbălei în gură, băștia moțâind a soma.

Dar, de-odată, fără veste îi apare la cotitura drumului o drăcovenie neagră, urînd ca o fiară rănită. Calul s'a speriat, a sărit peste gard, pentru a se ascunde în păpușoiu. Căruța se răstoarnă. Mirii prinși sub jilt, strigau în gura mare, după ajutor. Au sărit oamenii, i-au scos afară. Mireasa ca scoasă din mormânt. Hainele-i pline de noroi. Grigoruț nu se mai putea obli din șale. Ruditele căruții făcute țânzări. Nu mai era chip de-a merge în oraș. S'au întors acasă plouați, rușinați. Leanz, gata să strice logodna. Au dăscălit-o rudele, să nu creadă în semne rele.

De atunci Grigoruț, să nu vadă, să nu audă de automobile. Când le întâlnește, scuipe în sân, își face cruce și injură printre dinți... „cu ai de v'o făcut”.

Petrea Dascălul

îmbătrânește înainte de vreme și se oprește când nici prin gând nu-i trece bețivului.

Mai are apoi beția și alte urmări grozave. Sângele li-se adună câte odată prea mult la creeri, apoi creapă o arteră (vas de sânge) și bețivul ori rămâne mort pe loc ori apoi slut și schiop de câte o mână și câte un picior pentru toată viața.

De foarte multe ori bețivii capătă și boale de gât. Beutura produce adecă căldură la gât, de altă parte însă bețivul trage în gât aierul rece cu toată puterea, așa că coardele vocale răcesc, bețivul răgușește și se îmbolnăvește.

Nici răunchii nu sunt cruțați de această mare patimă. Ei nu pot prelucra atâta amar de beătură câtă le dă bețivul, dela o vreme deci se strică, nu mai pot strecura beutura cea multă, și astfel se produce boala de apă, adecă umflarea întregului trup ca o bute.

Mai produce apoi beția și umflarea mânilor și a picioarelor la încheieturi, așezându-se sărurile cele multe din beăturile bețive în acele părți ale trupului.

Ceeace e apoi și mai trist, beția slăbește întreg trupul de așa, încât trupul bețivului atacat de o boală mai grea, nu poate rezista, ci se prăpădește înainte de vreme.

2. Să vedem acum și urmările sufletești ale beției.

Beția aprinde fantazia și de aceea bețivul se vatămă mult mai ușor decât omul normal, gluma o socotește drept vătămare, de aici atâtea neînțelegeri, bătăi și omoruri. Și fiindcă bețiile se fac cele mai multe duminica și în sărbători, statistica pe aceste zile arată și cele mai multe omoruri.

Beutura prea multă întunecă mintea, așa că omul nu bagă de seamă ce face; se bate, omoară și nu-și dă seama de ceeace a făcut, până nu-și simte lanțul pe mâni și nu observă că-l duc spre închisoare. Acolo apoi, abia a doua zi, după ce s'a desmetecit, începe să vadă, cu îngrozire, ce a făcut și să suferă urmările faptei sale.

La beătură încep oamenii a sudui și a injura cât se poate de prost, apoi a se lăuda, a mări lucrurile, a le suci și desvârti, a spune tot felul de minciuni, a pune vina pe alții și a se face din oameni neoameni, mai răi decât dobitoacele. Astfel ne povestește un călogăr franciscan german, cu numele Elpidiu, că un fabricant de bere din Germania a poruncit, într'o beție, să-i dea unui bou setos bere de beut. Boul s'a îmbetat îngrozitor și a început să mugească și să se trântescă de pământ, adormind pe urmă și ne mai putându-se trezi nici cum. A treia zi fabricantul a încercat să-i dea din nou de beut boului, dar boul n'a voit să mai bea, oricât l-au îmbiat și oricât de setos era. Așadară boul s'a arătat mai cuminte decât atâția oameni bețivi, pentru că văzând că-i strică beutura, n'a mai voit s'o ia, oricât l-au îmbiat și l-au însetat, pe când omul bețiv bea înainte, deși bine știe că-i strică.

Omul bețiv își pierde energia voinții, nu mai poate voi și, beat, face toate prostiile pe cari treaz nu le-ar face pentru cât bun e în lume. În această stare își pierd cei mai mulți tineri și cele mai multe fete verguria și, drept pedeapsă, se trezesc cu boale lumești pe cari apoi nu le mai pot vindeca nici odată. Statistica arată

între altele că cele mai multe boale lumești le-au câștigat oamenii în stare de beție. Cu tot dreptul zice deci sf. apostol Pavel, în epistola sa către Efeseni 5, 18: »Nu vă îmbătați de vin, întru care este curvia, ci vă umpleți de spirit».

De foarte multe ori bețivii mor de moarte năpraznică. De aceea ne povăștește Domnul nostru Isus Hristos, la Luca 21, 34, zicând: »Luați seama de voi înșivă, să nu se îngreoaie inimile noastre de îmbuibare și de beătură și de grijile lumești, și ziua aceea să vie peste voi fără de veste». Iudit a tăiat capul lui Holoferne pe când acela era beat. Baltazar a fost omorât noaptea, dormind beat, de către trupele dușmane intrate în oraș. Câți oameni beți nu s'au înecat în râuri, ba chiar și în pâraie, câți înși dintre ei n'au fost călcați de trenuri, de automobile, murind de moarte groaznică!

Cea mai groaznică pedeapsă a păcatului beției este însă și rămâne iadul, pentru că spune sf. apostol Pavel la I. Corinteni 6, 9—10: »Nu vă înșelați, nici bețivii... împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni». Și nici că se poate altfel, fiindcă beția este păcat de căpetenie, adecă tatăl a sute de păcate dintre cari fiecare duc și ele la iad.

Iată deci, pentru ce trebuie să fim cât se poate de băgători de seamă la sfatul ce ni-l dă sf. apostol Pavel în epistola sa către Romani 13, 13: »Ca ziua, cu cuviință să umblăm, nu în beții, nu întru curvii și întru fapte de rușine, nu în price și în pizmă».

Părintele Iuliu

Serbarea pomului de Crăciun în Lonea

Membrii Agru-lui din Lonea, conduși de dl Ștefan Tomuța, au organizat în ziua de 24 Decembrie o prea frumoasă serbare a pomului de Crăciun, ridicat pentru prima dată în această comună. Serbarea a avut loc în biserica română unită din Lonea, după vecerile. La sfârșitul vecerilor păr. Iuliu B. Pop a ținut o frumoasă predică despre însemnătatea nașterii Domnului Isus Hristos și a pomului de Crăciun, ca simbol al nașterii Mântuitorului. Aduce mulțumiri președintelui Agru-lui pentru răvna cu care muncește de atâta vreme în slujba bisericii și a neamului, pentru grija ce-o poartă celor lipsiți și săraci. Arată că prin dragostea și sprijinul președintelui Agru-lui mulți copii lipsiți au putut cerceta școala și biserica.

Corul școlarilor, condus de dna Dorina I. Pop, și corul Agru-lui au cântat frumoase colinde.

La sfârșitul serbării poporul credincios și copilășii, în frunte cu preotul și președintele Agru-lui, au trecut în Casa Culturală a parohiei, unde la 25 săraci și văduve cu o droaie de copii li s'au împărțit alimente pentru sărbători, iar la 37 copii săraci haine și încălțăminte, în valoare de 14.525. Pentru acoperirea acestor cheltuieli în seara zilei de Crăciun s'a aranjat o reușită serbare artistică.

Țara cutremurelor de pământ. În săptămâna din urmă în Mexico (America) au fost resimțite 18 cutremure de pământ. Centrul cutremurelor se află în sudul țării, la granița statelor Cazaga și Guero. Satele din jurul cutremurelor au suferit mari pagube. Morți nu sunt.

Știri bisericești

Dragoste de misionar. Iubirea creștină nu cunoaște margini. Ea se revărsă năvalnic din sufletul celui stăpânit de ea și ar îmbrățișa totul. Dovezile nu lipsesc. Unde sunt lacrimi și dureri, acolo se arată mângâietoare și plină de binecuvântări și iubirea creștină. Așa și în grozavul război dintre China și Japonia. Prin stăruința p. Jacquinot, călugăr lezult, președintele Comitetului Crucii Roșii Internaționale, s'a creat un teritoriu de siguranță. Printr'o înțelegere specială acest loc este ferit de prăpădul și urgia războiului. Sute și mii de neplătitori își găsesc un minunat refugiu în acest loc unde au de toate, fără a mai suferi ceva.

Sfințiri de biserici. Cele din armă biserici, din sira celor 25 pe cari I. P. S. Valeriu al Orăzilor hotărâse să le consacre în anul acesta, au fost consacrate în cursul lunii Noiembrie. În 7 a avut loc sfințirea bisericii din Belding, iar în 8 a celei din Tătărești. Cu aceste consacărți neobositul arhieru a sfințit într'un singur an 25 de biserici, adică atâtea câți ani a slujit la altarul Domnului ca arhieru și își încheie al 25-lea an de rodnică arhipăstorie cu aceiași putere de muncă și însuflețiri ca și acum 25 ani.

Binefacerile creștinismului

Ștergerea sclăviei — O învățătură de dragoste și pace — Întărirea familiei — O nouă viață pentru femeie — Școli și învățătură pentru popor

În Rusia, în Mexico și într'o parte a Spaniei **comunismul**, iar în Germania **hitlerismul** caută cu o sălbătie de nedescris, să distruge Biserica, pe motivul că ea s'ar opune îmbunătățirii sorții muncitorilor și fericirii pământene a popoarelor, negândându-se decât la teroarea cerească a sufletelor. Ca să vadă esteriorii acestei foi, cât de asistematice sunt motivele comunizilor și hitlerizilor de a persecuta Biserica, vom aminti numai câteva frânturi din ceea ce a făcut ereștinismul, nu numai pentru fericirea cerească ci și pentru cea pământenească a omnilor și a popoarelor.

Insiste de venirea Mântuitorului nostru Ius Hristos, popoarele zăceau în cea mai înfloritoare mizerie sufletească și trupescă. Cetățeanul nu avea decât un singur drept: de a-și întări mușchii brațelor, pentru a se lupta mai bine, în câmp sau pe câmpul de bătaie, pentru împărăție. Femeia nu era decât o păpușă de carne vie în mâinile spurcate ale bărbatului. Copilul nu aparținea decât statului: dacă se naștea sănătos și binefacut, i se lăsa viața; dacă se naștea slabuț, se arunca în cloaca maxima, în canalul prin care se scurgeau murdăriile orașului, sau era adroit de stâncile din apropiere. Mai mult: păgânismul inventase sclăvia, în virtutea căreia oamezii erau socotiți pe aceeași treaptă cu dobitoacele. Bieții solavi erau vânduți în târguri, sum se vând la noi vitele, iar când îmbătrâneau și nu se mai puteau folosi la muncă, se ucideau și se aruncau spre mâncare peștilor. — Păcatul era preamărit. Toate își aveau idolul și templul lor: securătenia se numea Venus, minciuna Mercur, violența Marte, beția Bacchus. Cesarul însuși nu era decât un idol infam, căruia trebuiau să i se închine toți cetățenii.

Venind creștinismul, a schimbat total fața pământului. A nimicit idolii, făcând cunoscut pe adevăratul Dumnezeu, pe Dumnezeul dragostei, al miliei și al dreptății. — În

losul sclăviei a adus libertatea și frățietatea. Căsătoria a ridicat-o la demnitatea de sacrament, iar femeii și copilului i-a redat locul de cinste în familie. Desigur, această schimbare s'a făcut cu jertfe foarte mari și foarte multe, dupăcum vom vedea din exemplul ce urmează:

În ziua de 1 Ianuarie 404, călugărul Almachius, înainte de a începe o luptă de gladiatori (— o luptă în care se ucideau unii pe alții niște bărbați, pentru a stăra plăcerea împăratului și a mulțimii), eu o eruce în mână, sări pe arenă și strigă: „Oprește, popor roman, mai barbar decât hoardels să-ți amenință hotarele! Oprește-ți jocurile sângeroase, căci omul nu este făcut pentru a se sculda în sânge, ci pentru a păși în virtuți. Femeia nu este o păpușă de carne, ci demna soție a bărbatului; sclăvul nu este o vită, ci un frate adevărat. Voi toți sunteți fii aceluias Dumnezeu, frații lui Ius Hristos și trebuie să vă iubiți unii pe alții! Oprește-te Cesare, căci nici tu nu ești domn absolut și fără lege; și tu nu ești decât o slugă a lui Dumnezeu și trebuie să dai lui Dumnezeu ce este a lui Dumnezeu, precum și noi dăm Cesarului ce este a Cesarului“. La aceste cuvinte, mulțimea furioasă se coborî la călugăr și-l făcu bucată, iar împăratul, rusinat de această întâmplare, opri pentru totdeauna jocurile de gladiatori. — Iată așa și creștinismul să văre în capul păgânilor respectul față de femeie, față de copil și față de persoana omească, făcându-i să înțeleagă cinstea familiei și rolul de ocrotitor al statului.

Când mai târziu năvăliră barbarii asupra împărăției romane, cu gândul de a o distruge și de a distruge împreună cu ea și noua civilizație creștină, Biserica se prezintă în fața domnitorilor înfloritori și le cuvântă astfel: „Adeară, mândre Sisambrine, cece ai ars (creștinismul) și arde cece ai adorat (idoli). Puterea nu ți-s'a dat să ucizi, ci să servești, să ocrotești pe cei săraci, pe cei slabi și să faci dreptate. De vei face așa, te voi proclama de sergent al lui Hristos și-ți voi recomanda sufletul lui Dumnezeu, iar de nu vei face așa, iadul este al tău“. — Așa vorbi Biserica și fior de hoarde barbare și principilor, deși o amenințau temnițe grele, rugul aprins și fiarele sălbatice. Și opera Bisericii n'a fost zadarnică. În timp scurt, Biserica reuși să încreștineze toate popoarele Europei și să le unifice într'o dulce frățietate care se numea „Creștinătatea“.

Ce n'a făcut Biserica pentru luminarea popoarelor? Ea a deschis, încă de la început, o mulțime de școli pentru toată suflerea. Până acum trei sute de ani, singurele școli au fost cele ale Bisericii. Ea a înființat și susținut primele universități: Paris, Bologna, Roma, Louvain, Oxford etc. Școli secundare a avut aproape în toate orașele și orășelele. Și astăzi, cele mai de seamă școli tot în mâna Bisericii sunt.

Ce n'a făcut Biserica pentru ocrotirea și ajutorarea celor slabi și săraci și a celor bolnavi? Păgânismul cel vechiu ca și cel nou n'a cunoscut mila și dragostea față de aproapele. Avem o mulțime de urme despre circuri și alte fleacuri rămase dela păgânism, dar nici o urmă despre azile și spitale. Aceste instituții caritative au fost create și susținute de Biserica încă de la începutul ei. Și astăzi 80% din spitalele și azilele de pe întreg rotogolul pământului aparțin tot Bisericii Catolice.

Dușmanii Bisericii se laudă că ei și numai ei muncesc pentru îmbunătățirea sorții muncitorilor. Ei uită că Biserica, de aproape două mii de ani, și nu de ieri, alaltăeri, a spus că muncitorul trebuie tratat ca o ființă scumpă lui Dumnezeu și nu ca un animal; munca lui trebuie răsplătită după nobleța sfor-

țării și nu numai după cantitatea materială sudorilor vărsate; că patronii trebuie să lăteze orele de muncă, să asigure repausul fizic și moral, să respecte chemarea femeii și slăbiciunea copiilor, să dea muncitorilor puțin de a întemeia și întrepina cu cinste un cămin familiar.

Cine a predicat, oare, mai mult și mai arzător, decât Biserica Catolică, pacea între oameni și popoare? Și când, în 1914, seamurii pământului s'au luat de piept, cine s'a coborî între ele, ca odinioară Almachius, spunându-le: „Fiiilor, iubiți-vă unii pe alții“, dacă nu Biserica? Papă ea Benedict al XV-lea? Și astăzi, când toți popoarele se pregătesc de război, când comunismul arde preoții și bisericile în Spania și când hitlerismul gătuie catolicismul în Germania, cine se roagă mai fierbinte pentru pace decât Biserica?

Ce înseamnă toate acestea: că Biserica nu se îngrijeste și de fericirea oamenilor pământeni?

Comunismul a scos pe Dumnezeu din viața socială, culturală și de stat, în teritoriile care s'a năpănit. Dar, prin aceasta, micșorată numărul temnițelor? Scuzat a numărul crimelor? Făcut-a frățietatea mai puternică? Făcut-a să domneasă libertatea și egalitatea în familie și stat, întărit-a autoritatea care e garanța ordinii? Adus-a vre-un picur de bunăstare pentru săraci și muncitori? Mai conducătorii comunismului vreo responsabilitate?

Faptele răspund apăsat la toate aceste întrebări: nu! În Rusia și pretutindeni pe unde Dumnezeu a iscatit de a mai domni, mormila, îndurarea, dreptatea și iubirea dispun iar luptele între oameni devin mai dese, mai sălbatice și mai sălbatice. Oamenii devin iarăși solavi în înțelesul cel mai josnic al cuvântului.

Ioan Vultu

Praznicul dela Târgu-Mureș

Duminică 2 Ianuarie s'a făcut la Târgu Mureș instalarea noului protopop al bisericii unite. După aproape un an de jale stăruite protopopesc de aci are bucuria de a primi pe noul său stăpân în persoana P. Ioan Pop Ioan protopop în Gutâi, jud. Alba.

La ora 10 începe sfânta liturghie, în prefrumoasa catedrală, la care au servit 10 preoți la cor cântă, cu o duioșie până la lacrimi de inv. Iacob din Tg. Mureș. La parte la sfântă slujbă tot ce are Tg. Mureșul mai bun.

La sfârșitul sfintei liturghii P. A. Pop protopopul Reginului prezintă credincioșilor pe noul protopop și-i predă cheia, stăva evanghelică și sf. cruce.

Cu lacrimi în ochi P. protopop Ioan Pop primește cheia, semnul puterii, căreia sfântă cu înviătura lui Ius și stăva crucei semna al biruinții, și în cuvinte adânc simțite înțeleuște sarcina grea dar mărească ce o are protopopul în mântuirea sufletelor. Multe nădejdi întemeiate se leagă de noul protopop. Ajută Domnul ca acestea nădejdi să se împlinescă.

Correspondent

Un nou fel de hoție în Rusia. Poliția Rusiei a descoperit o formă nouă de hoție necunoscută în altă țară și anume răpirea hainelor de pe copii. În ultimul timp mai ales au apărut adevărate bande de specialiste în această materie. Hojațele acestea atrag pe copii cu bomboane prin porțile caselor, unde îi înfulesc apoi de haine.

Columna lui Traian

Acum de sărbători, pleacă un grup de români la Roma, spre a lua parte la serbările în cințirea împăratului August. La întoarcere vor duce o copie de pe columna lui Traian. E bine săci, să fie cât mai bine zugrăvită columna aceasta, ca toți s'o cunoască, s'o îndrăgească și să fie mândri de acest monument falnic, rămas dela strămoșii noștri Romani.

O pomenesc copiii dela școala primară și o văd în filme sau fotografii elevii de liceu. O cunosc din văzute aceia, cari și numai de dorul ei au mers la Roma. Astfel pe vremuri a fost badea Cârțan*, care de dorul ei, a mers pe jos până la Roma. Iar când a văzut-o tot așa de măreață și de frumoasă după aproape 2000 ani, a îmbrățișat-o sărutându-o, în vreme ce ochii-i vărsau lacrimi de bucurie. Mai mult, de pe columna lui Traian ne cunoaștem tot trecutul nostru.

Așezată în forul sau piața lui Traian, are o înălțime de vreo 30 metri dela nivelul străzii. Într-un forul cu columna lui și resturi de alte statui se află la o adâncime de 6 metri dela stradă. Grosă, cât abia o cuprind brațele deschise alor doi oameni stă și azi falnică, păstrând făpturile de oameni, cai, arme, localități, lupte scobite în marmoră albă.

Începând cu figurile blajine ale Dacilor și până la soldații romani îmbrăcați în fier și zale, în frunte cu împăratul Traian. Toți și toate se văd așa de bine și curat, cât pare, că nu acum două mii de ani au fost sculptate, ci numai în zilele noastre. Se pot deosebi armele de atac și apărare ale luptătorilor, în deosebi sabia, sulita, săgeata, coiful, scutul, drapelul ostașilor, îmbrăcămintea bărbaților și-a femeilor. Se văd soldații pe cai nebunatici.

Acolo e pedul făcut peste Dunăre, de Apollo-dor din Damasc și rând pe rând trec legiunile bravului împărat să-l atace pe neînfricatul rege dac în bârlogul lui dela Sarmisegetuza. Aici s'arată întăriturile, ce făceau Dacii ca să-și apere cetatea. Soldații romani o atacă cu herbecii de metal și cu mașini de aruncat pietri, cari lovesc cu îndârjire zidurile puternice ale cetății până o zdrobesc cu totul.

Când lupta e în toi, cad mulțime de morți și răniți din amândouă taberile. Sângele soldaților romani abia mai poate fi oprit cu fâșii rupte din cămeșile ofițerilor, între cari nici Traian nu se găsește înnapoi dela împlinirea acestei datorințe. Iar când izbânda s'a arătat în folosul Romanilor, Traian mulțumește soldaților viteji, împărțind daruri prețioase celor mai bravi. În aceeași vreme convoiul Dacilor nenorociți s'apropie de biruitori și'n genunchi cerșeste mila marelui împărat. Căpetenia Dacilor, retras în munți își pune capăt zilelor, lăsându-se în paloșu-i ascuțit. Capul lui Decebal e adus înaintea lui Traian, ca să fie sigur de moartea unui rege neastâmpărat, care i-a dat atâtă lucru și i-a prăpădit mulțime de soldați. 123 zile au ținut la Roma serbările într-o pomenirea acestor lupte. În vârful columnei pe vremuri era statuia împăratului Traian, astăzi e chipul sf. Petru. În apropiere de columnă sunt 2 biserică frumoase, iar ceva mai departe e piața „Venețioi” cu monumentul soldatului necunoscut, străjuit de măreața statuie călare a lui Victor Emanuel, regele întregitor al Italiei.

Între aceste monumente falnice, columna lui Traian e ca o cheazăie, că genial roman, lovit din toate părțile de neamuri cutropitoare și de valurile mării, va ști să apere gîntea latină, ori pe ce târlmuri a fost imprăștiată.

Toți dorim s'o avem pe pământul țării noastre, ca s'o poată privi și admira și cele mai mici odrasle până la moșnegii cei mai gârboviți. Pentru dușmani ar fi o dovadă mai mult, că pământul acesta ne-a rămas dela strămoșii noștri daci și romani, cari au sfârșit contopindu-se și înfră-

țindu-se pe vecie. Figurile de pe columnă, asemănătoare cu ale Romanilor de azi, vor spune, că adevărații stăpâni ai pământului acestuia au fost, sunt și vor fi totdeauna românii, ca moștenitori direcți ai Romanilor și Dacilor.

Italia lui Mussolini a înțeles dorința aceasta a Romanilor și-a promis, că din prilejul împlinirii alor 2000 de ani dela nașterea împăratului August va dărui copia acestei columne, spre a fi turnată în bronz la București.

Astfel și cei mai puțin înțelegători vor înțelege, că oricâte greutăți ne-au fost puse în calea dezvoltării și refacerii noastre, puterea sângelui le-a înfruntat și biruit pe toate.

Doar și proverbul zice: Din ștejar, ștejar răsare.

Leonor

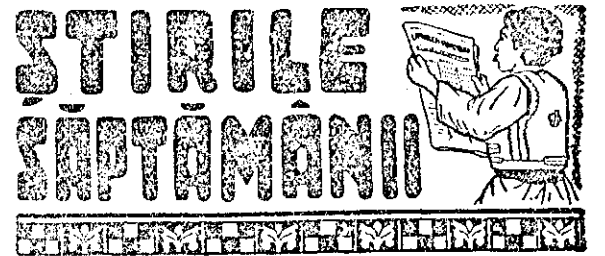
O reprivire

Suntem către sfârșitul celui de al doilea deceniu de când trăim toți românii în același țară, sub același stăpânire națională. România mare e acuzată de douăzeci de ani. S'a scurs vreme destulă pentru a ne putea face o examinare de conștiință, cercetând ce am făcut noi, mari și mici, în acest răstimp, pentru ca să ajungem mai mulțumiți și mai fericiți decât înainte de nărea politică, înainte de reforma agrară, înainte de votul universal. E nevoie de această cercetare, pentru a vedea dacă drumul pe care am apucat e bun, sau ba; dacă ne-am pus toată priceperea, toată voința și toată puterea pentru a face o țară tare, cu cetățeni buni și mulțumiți. Cu un cuvânt e nevoie să vedem, dacă ne-am făcut datoria. Și aceasta să o cercetăm cu toată sinceritatea, pentru că numai așa vom putea să ne vedem greșelile, dacă le avem, și să le îndreptăm.

Un lucru îl știm cu toții: alta era, să fii cetățeanul unui Stat străin care te ținea în jug, și alta e să fii cetățean al Țării tale, al patriei tale! Indatoririle ce le avem acum sunt nesemănate mai multe și mai mari. Pentru că nu mai gândim, nu mai simțim, nu mai muncim și suferim pentru alții, ci pentru noi înșine, pentru binele nostru și al întreg neamului românesc. Dacă e săracă țara, nu-i mai săracă o țară străină, ci țara noastră însăși, și cu ea noi toți. Dacă e nenorocită țara, toți suntem nenorociți; dacă e în primejdie țara, toți suntem în primejdie. De când suntem în România-Mare, ori ce facem, bine sau rău, plătim cu fașă și pielea noastră. Nu mai avem nici o scuză zicând: nația străină care ne stăpânește e de vină de nenorocirea noastră! Suntem răspunzători de soarta noastră. Așa cum feciorul tău, după ce i-ai dat avere și casă și s'a înșurat, rămâne singur răspunzător de soarta lui.

Deci în articolele în care „Astra” va sta de vorbă, de data asta, cu cetitorii săi, vom cerca să ne lămurim cu sinceritate, întrucât am lucrat noi pentru-ca să ne facem un cămin cald în România-Mare? Cum ne-am făcut, mici și mari, datoria? Pentru că un lucru îl știm cu toții: ne plângem mereu de greutățile vieții, și ne place să punem mereu vina pe alții, pentru relele ce ne pasc. Dar foarte rar ne întrebăm, întrucât suntem și noi vinovați pentru suferințele ce le îndurăm. Și această întrebare e întâiul pas, pe care trebuie să-l facă orice român, pentru a-și croi o soartă mai bună în țara sa. *Dela „Astra”*

Creștinul adevărat nu dorește paguba nimănui, iar dacă n'are cu ce plăti, respinge gazeta și-și plătește datoria. Tu cum stai cu abonamentul?

Nouă directoare la Blaj. În locul pâr. Gheorghe Falca a fost numită directoare a Liceului Comercial Român Unit de fete din Blaj dna Emilia Hopârtean n. Coltor. Felicitări!

Predica dela înmormântarea fiicertatului canonic Ștefan Roșianu, rostită de către pâr. canonic Dr. Ioan Sâmpălean, nefucăpând în numărul de față, o vom da într'unul din numerii viitori.

12 hoți înarmați încearcă să jefuiescă trei incasatori. Trei incasatori ai băncii Troyes din Franța, după ce încasaseră sume foarte mari de bani, pe când se întorceau către casă, au fost opriți de 12 hoți înarmați cari i-au provocat să-le dea banii. Revoluându-și în fire, cei trei incasatori, au scos și ei revolverele și au tras asupra hoților. Văzând că nu-i glumă, aceștia s'au urcat repede în automobile și au dispărut.

Pregătiri pentru războiul de mână. Războiul care va veni va fi poate cel mai crunt război din istoria bietei omeniri. Se pregătește de ani de zile și toată iscusința și hărnicia omului s'a pus în slujba lui, pentru a-l face cât mai distrugător. S'au inventat cele mai puternice tocuri și mai ucigătoare gaze. Mai nou se anunță că englezii au descoperit niște puști cu mult mai mari decât cele obișnuite, a căror gloante străbate și prin invelighul de oțel al tancurilor, explodând înăuntru și distrugând total.

Dela horă la spital. Între tinerii Codlița Gheorghe și Tincău Nicolae din comuna Toboșu, era de multă vreme o dușmănie de moarte, din cauza unei fete pe care o lubeau amândoi. A treia zi de Crăciun cei 2 doșmani s'au întâlnit din nou la hora satului, unde s'au luat la ceartă. Din ceartă au ajuns la bătăie. În toată bătăia, cuprins de furie, Tincău Nicolae a scos un cuțit și, năpustindu-se asupra vrăjmașului său, i-l-a înșept de mai multe ori în piept și în gât. Codlița s'a prăbușit la pământ într'un lac de sânge iar vrăjmașul său a luat-o la fugă mulțumit de fapta sa. Acum zac amândoi unul la spital, iar celalalt la închisoare.

Prețul unui sărut. O tânără fată din America, fiind parăsită de logodnicul ei, după zece ani de logodnă, i-a dat în judecată. A cerut o desăgubire de 4000 de dolari, drept preț al celor 40.000 de sărutări pe cari i le-a dat în timpul logodnei. Cum tribunalele americane dau întotdeauna dreptate fetelor, așa și de data aceasta necredinciosul logodnic a fost condamnat. Plătită toată deodată suma este cam mare, dar socotită bucată cu bucată revine că domnișoara și-a socotit abia cu un cent sărutarea.

Un nebun din Oakland înjunghie 16 oameni. Cuprins de nebunie un filipinez din Oakland (America) a început să alerge pe străzile orașului, având în mână o foarfecă mare de croitorie. Cu ele a intrat prin prăvălii și magazine, răniind pe oricine îl leșea în cale. În felul acesta a rănit 16 bărbați și femei. Patru din cei înjunghiați au încetat din viață, iar alții 6 greu răniți au fost duși la spital. În cele din urmă nebunul a putut fi prins de poliție.

Sirăzi de bumbac. În statul New-Jersey din America s'a făcut, nu de mult, o încercare foarte interesantă și care a dat cele mai frumoase rezultate. Văzând că drumurile, oricât de bine ar fi pietruite și pavate, se strică foarte repede, locuitorii acestui stat s'au gândit să întrebuițeze bumbacul la pavatul drumurilor, în locul fierului din beton. Drumurile astfel făcute sunt cu mult mai bune și nu se strică sub greutatea carelor și mașinilor. S'au făcut încercări și cu fire de cânepă și cu mătasă.

Un câne scapă dela moarte o familie întreagă. Cânele este cunoscut ca unul din cele mai inteligente și credincioase animale. Despre credința și istețimea cânilor se povestesc lucruri deosebite și uimitoare. Și nu rar au fost cazurile când acest vechiu tovarăș al omului a scăpat viața stăpânului său. Astfel într'una din nopțile trecute dl Guichard din Grenoble (Franța) a fost trezit din somn de cânele său, care lătra și urla la ușă. Cum cânele dormea în partea de jos a casei, mirat acesta a ieșit să vadă ce-i. Pe scări n'a mai văzut decât flăcări și fum. Abia a avut vreme să-și trezească familia și să se refugieze, că întreagă clădirea a fost cuprinsă de foc.

Și negrii divorțează. De o vreme încoace sporesc și printre negrii din Africa, divorțurile în mod simțitor. Numai în cursul anului acesta s'au despărțit 500 perechi de negrii. Se vede că s'au învățat și ei dela Europeanii.

Un bătrân cuprins de flăcări moare în chinuri groaznice. Locuitorul Barcea Florian din Vintere își ducea cu greu amarul și greul unei vieți sărace și lipsite. În seara de a doua zi de Crăciun, s'a culcat în gura cuptorului. În vreme ce dormea, țolul în care era învelit s'a aprins fără ca bătrânul să simtă. Când s'a trezit, era numai flăcări. Speriat a început să strige după ajutor. Au sărit vecinii, cari au izbutit să stingă focul, dar bietul bătrân a murit în chinuri groaznice în urma arsurilor mari.

Din servitor milionar, datorită unei asemănări. Norocul acesta mare l-a bătut pe Sebastian Roggeri din Torino. Acum vr'o 20 de ani, fericitul milionar era un servitor sărac și căra toată vremea pământ cu roaba la Torino. Semăna foarte mult cu portretul din tinerețe al unui bogătaș, Alegretti. Pe patul de moarte acesta a mărturisit soției sale, că în tinerețe a avut un copil nelegiuit și a rugat-o să-i caute și să-l înfieze. Cum nu știa unde se află, l-a dat un portret de-al său din tinerețe. Văduva a dat portretul unei vrăjitoare și a însărcinat-o pe aceasta cu căutarea lui. Aceasta deși știa că nu-l va găsi, a primit și s'a hotărât să găsească pe cineva care să samene cu portretul. Norocul l-a scos în cale pe Roggeri. S'au înțeles repede și văduva, credincioasă făgăduințelor făcute bărbatului său, l-a primit și l-a făcut moștenitor al său. După moartea văduvei însă Roggeri n'a mai voit să dea banii făgăduiți vrăjitoarei, iar aceasta l-a dat în judecată.

50.000 dolari pentru un câne. Cam scump câne, prețuiește cât două moșii de cele mari. Nu-i vorbă că sunt prețuși și la noi destul de bine câni, mai ales în lumea vânătorilor și a cucoanelor, dar ca să ceară cineva atâta bănet pentru o javră, la noi nu se pomenește. În America, unde lucrurile se vede că au alte rosturi și unde ciudățeniile se întâlnesc la tot pasul, se văd și de acestea. Cânele acesta scump se numește Pochel Lala și, datorită lui, stăpânul său a câș-

tigat foarte mulți bani la cinematograf. În zilele trecute, pe când era scos la ater, a fost răpit de niște hoști, cari au cerut americanului 50.000 dolari, ca să l-i aducă înapoi.

Bani de lemn. Pentru a face față cheltuielilor și lipsurilor bănești din ce în ce mai mari, orașul american Blain din Pensylvania, a hotărât să pună în circulație bani de lemn în valoare de 150 mii de dolari. Banii aceștia nu vor umbla decât pe teritoriul comunei. Noii dolari de lemn s'au și pus în circulație, plătindu-se cu ei salariile funcționarilor orașului.

Mare alunecare de pământ în Buzău. Asupra locuitorilor din cătunul Camburul, județul Buzău, s'a abătut zilele trecute o mare nenorocire. Ros din temelii de pânza apelor, dealul din față, plantat cu livezi de pomi roditori, a alunecat peste sat, pricinuind mari pagube. În vreme ce din adâncuri se auzeau bubaituri puternice, dealul a început să alunece către mijlocul văii râului Sibiciul. După o alunecare de peste o mie de metri, dealul s'a oprit la cealaltă margine a văii, astupând apele râului cari au crescut în mod îngrozitor și amenință să se reverse. Locuitorii au izbutit să se refugieze din calea prăpădului.

Exerciții în vederea apărării contra atacurilor cu gaze. Pentru viitorul război, care va fi un război al aierului, toate țările se pregătesc din greu. În acest scop Ministerul aierului și marinei din România organizează un șir de exerciții în vederea apărării populației contra atacurilor cu gaze. Aceste exerciții vor avea loc la 9 Ianuarie 1938, orele 1 și jumătate și seara la 9 și jumătate. Toate acestea se fac pentru a obișnui populația cu măsurile ce trebuie luate într'un viitor război.

Țigani la colindat. De Crăciun s'au veselit și țiganii ca toți creștinii, cu vio, cu cântece și colinzi, după datină. Ca la orice veselie cu vio și cântece, tot după o datină mai țigănească însă, trebuie să urmeze și câte o mică pârulală, la care iau cu toții parte, dela cel mai tânăr până la cel mai bătrân. Așa a fost și în ziua de Crăciun, în comuna Călățele. Plecaseră țiganii Ion Moldovan, Petru Moldovan și Roștaș Hozat cu o întregă armată de danci și puradă să colinde pe țiganii Moldovan Ștefan și Moldovan Pavel cu cari erau neamuri. Acolo s'a încins un chef numărul unu, cu o lărmălele cum numai țiganii sunt în stare să facă. În totul veseliei, când limbile și mințile se încurcaseră rău de tot, unul din țigani s'a aplecat peste masă, să sărute pe nevasta vecinului său. Din greșală a vărsat o sticlă cu rachiu. Supărat de paguba făcută, stăpânul casei l-a pocnit cu o sticlă în cap. Atâta a fost de ajuns, că s'a pornit apoi o încăierare și o pârulală cum nu s'a mai văzut. Toți cari au fost la chef, s'au ales cu răni grele și au fost duși la spital.

BATERILE USCATE DURA-OPTIMA (Acumulatori uscați) întrebuițate în locul acumulatorilor pentru încălzirea filamentelor la lămpile de radio, sunt indispensabile unde se cere o audiție radiofonică perfectă de lungă durată și economică. Ele nu necesită nici o încălzire sau vre-o îngrijire specială. Capacitatea lor enormă se datorește regenerării prin aerul atmosferic. Se găsesc în toate magazinele, iar cu lămuririle tehnice vă stăm la dispoziție **UZINELE DURA S. A.** din Timișoara.

892 (1-2)

Calugării Benedictini și Agricultură

de ALEXANDRU TODEA
student în teologie, Roma

La prima vedere s'ar părea curios titlul acestui articol: „Calugării și agricultură”, totuși exprimă un adevăr foarte mare, însă cunoscut de puțini. Calugării, orinii lui Isus, au fost exemple vii în toate ramurile de activitate omenească, la lueru și la rugăciune.

Dintre ordinele religioase s'au distins mult prin munca de folos oștesc, „Benedictini”, ai căror întemeietor e sf. Benedict, care a vădit lumina zilei în anul 480 la Norcia în Italia. Părinții săi, tatăl Aniei Eutropiu și mama Abbondanza, l-au trimis să-și facă studiile în Roma. Dar dorința lui arzătoare era să trăiască în singurătate, departe de zgomotul lumii, în rugăciune și în unire cu Dumnezeu. De aceea se retrage într'o peșteră, unde trăiește timp de trei ani, fără să-i stie cineva, afară de Dumnezeu și de un călugăr care-i duce puștică mâncare.

Pe timpul acela erau călugări, dar erau stabiliți în mănăstiri, ei trăiau singuri prin pustii și deșerturi, atât în Răsărit, cât și în Apus. Și astfel de călugări, întâlnind pe tânărul Benedict, l-au ales „abate” adică stareț. Însă văd aici mari greutăți din partea oamenilor rai, se îndreaptă spre orașul Cassino în Italia de mijloc, unde a construit o mănăstire a cărei nume e „Montecassino” și pe care am avut plăcerea s'o vizitez la sfârșitul lui August 1937. Această mănăstire a fost și este cea mai frumoasă din lumea întreagă. Așezată pe vârful unui munte, a răspândit și răspândește lumină și binefacere în toate părțile. Când sf. Benedict a ajuns acolo, locuitorii adorau statuia lui Apollo pe care zăntul a nimicit ridicând în locul ei un altar în cinstea sf. Ioan Botezătorul. Apoi încetul cu încetul reuși să întoarcă la creștinism acele suflete enfundate în păgânătate, idolatrie și fărâdelegi în timp ce își zidea mănăstirea. În același timp strănă în jurul său oameni cari doriau să-și încheie viața cu totul lui Isus, formând o casă de imitatori ai Domnului, care a zis că: „Cel ce vrea să vină după mine, să se lăpede de sine, să-și ia crucea sa și să vină după mine”. — Și tot mai aici e meritul cel mare al sf. Benedict că a făcut o regulă, după care să se conducă acești orini ai lui Isus ieșiți din văltoarea lumii. Deși regula sf. Benedict e lungă, totuși exprimă-o prin două cuvinte cari spun totul: „Ora et labora” = roagă-te și lucră, pe care urmașii sf. Benedict au păstrat-o în decursul veacurilor cu cea mai mare sfârșenie.

De data aceasta vreau să scriu ceva despre ultima parte a devizii „benedictine” adică despre: „labora” = lucră, ca să pot trata în întregime titlul articolului.

Sf. Benedict a trecut la cele veșnice în anul 543, nu însă „regula” și opera sa, care au rămas ea niște lucruri pentru cei cari doresc să urmeze sfaturile evaughelice. Regula sf. Benedict e așa de perfectă, încât și unii regi au luat-o, ea după ea să-și guverneze țările peste sari domneau, precum și alți 15 întemeietori de congregații călugărești au primit-o întru toată. Așa că azi întreagă armata călugărească se conduce după normele date de sf. Benedict, se împărțește în 15 congregații, având fiecare numire proprie ca: Silvestriani, Cistercensi, Trapișii, Camaldulensi etc. Toate împreună numără cam 27.000 de membrii. În daea se privește trecutul Benedictinilor, te pune în uimire și te convinge, că au fost lumina apriasă și altare de jertfă în viața omenească. Uitați o statistică: După Cardinalul Capocelatro, Benedictinii dela început și până la anul 1727

la dat creștinismului optzeci și două mii șapte sute treizeci și două mănăstiri; dintre călugării acestor mănăstiri au fost aleși 50 de papi; 23.000 de episcopi și 100 de cardinali. După moarte au fost trecutți în rândurile sfinților 20.000. Au intrat în mănăstiri, afară de oamenii simplii:

22 împărați
10 împărătese
46 regi
50 regine

și 224 principii

Sunt cifre cari grăiesc dela sine. Și toți aștia, dela cel mai mare până la cel din urmă, au protejat orice fel de lucru care era spre binele spiritual ori temporal al cetățenilor. Nu numai a celor dela orașe ci și a celor dela țate. Călugării cu domni au fost domni, cu țărani au fost țărani, făcându-se ca și st. Pavel tuturor toate, numai ca pe toți să-i mântuiască.

Dintre nesnumăratele ramuri de activitate au avut o înclinare specială spre agricultură — plugărie, viticultură, etc. Acea minunată regulă „roagă-te și lucră” le-a fost și le este unicul ideal în viață, unind într-o armonie perfectă rugăciunea și lucrul. Călugării primind binecuvântarea stăruțului, se duceau la lucrul câmpului, plini de veselie, cântând psalmi de laudă și mărind pe făcătorul cerului și al pământului pentru atâta frumusețe curată din lumea aceasta. Și lucrau ca albinele. Căci sf. Benedict așa a dispus în regulile sale, ca mănăstirea să-și poată procura singură prin trudă și osteneală tot ce are lipsă pentru întreținere.

Apoi se îngrijeau și de săraci, căci călugării suau prietenii și refugul săracilor, sunt protectorii acelor cari trebuie să plângă și să suspine în această vale a lacrimilor.

Țările, în cari călugării s'au ocupat încă din sec. VI. cu munca câmpului, sunt Italia, Franța, Germania, Irlanda, etc. Tărenurile se gând atunci nu produceau decât spini și poloniți, erau curățite și în locul acestora creșeau cereale, ori se cultivau pomi roditori, formându-se grădini pline de toate bunătățile pământului, din cari se hrăneau apoi cei lipsiți și de multe ori cisea rădeau și-și băteau joc de dânii când lucrau în acele câmpuri ne-roditoare. Dar biruința era totdeauna a călugărilor, căci cu ei locuia Domnul, care a lucrat și a ostentat până când a fost pe pământ.

Mănăstirile mai însemnate, ca Montecassino în Italia, au devenit eu timpul nu numai centre de viață sufletească și de sfîntenie, ci și centre de economie, unde țărani găseau îndrumări și ajutoare ca să-și poată lucra moștile în mod rațional și cu folos. Când se aflau între agricultori lenași, cari nu voiau să lucreze, zicând că munca câmpului e prea oboșitoare, călugării li certau cu spiritul blândății, dându-se pe sine exemple, petrecând noptea în rugăciune, iar ziua, dela răsăritul soarelui până seara, la lucru.

Astfel agricultura a ajuns la stîmă și perfecțiune necunoscută înainte. Țărani din diferite părți își părăsiau casele vechi și se așezau în jurul mănăstirilor, formând sate întregi, ca să fie conduși de cei ce atâta respect arătau față de ei prin munca și piada vieții. Cea mai mare mișcare de acest fel fu în Franța.

Călugării înbeau din tot sufletul pe țărani și se îngrijeau ca să aibă atât cele materiale cât și cele spirituale. De aceea s'a și format un proverb ce se auzia la tot pasul în Germania că: „Mănăstirea e raiul pe pământ”. La ori ce fel de muncă se introduceau metodele cele mai nouă. Animalele slabe erau înlocuite cu cele de rasă aleasă și specială, plante necunoscute erau cultivate și răspândite. Iar graul dedea roade înzecite. Căci în timp de această apele se revărsau din belșug prin con-

ductele de apă, toamă în timpul zăpezii ori când lipsea aerea. Aici amintesc doar că Lombardia într'un timp deveni țiautul cel mai produsător din întreaga Europă prin munca de model a călugărilor Cistercieni, o ramură de Benedictini după cum am zis mai sus.

Deasemenea au plantat și păduri, iar acolo unde nici arborii nu creșteau din cauza pietrișului, tot aici binecuvântați locuitori ai mănăstirilor duceau țărână din pământurile roditoare și astfel cultivau legume și pe vârfurile dealurilor reci. Apoi au dat avânt nemai-pomenit industriei, înființând fabrici de lapte, țesătorie, fabrici de piele, de lemn, ș. a. Așa că cu drept cuvânt a zis și a scris marele învățat francez Montalembert următoarele cuvinte: „S'a putut proclama fără nici o exagerație, că originile mănăstirești sunt și ale agriculturii și ale industriei libere în lume”. Da, că până când biserica prin călugări a nobilitat munca manuală, aceasta se exercita numai de sclavi cari sau lucrau sau erau omorâți. Când însă persoane ilustre, regi și împărați pășiau pe urmele lui Isus, se simțeau fericiți ca să prindă în mână un instrument de lucru și să dea ajutor fraților disprețuiți. Nici o lege din lumea aceasta n'ar fi fost în stare să rețină și să preamărească lucrul decât credința și spiritul de jertfă al oamenilor nobili din clasele înalte cari de dragul lui Ius s'au coborât din palate în mijlocul celor mici, dând mâna cu ei la bine și la rău, arătându-le în felul acesta că toți suntem frați întru Hristos.

Aceste gânduri mi-au venit în minte aflându-mă la Montecassino, mănăstirea sf. Benedict, unde tot ce se află — dela cel mai mic obiect până la cele mai mari opere de artă, — sunt făcute de mâinile sfinților călugări cari au păzit cu sfîntenie regula, potrivit pentru toată lumea de bine: „ora et labora”, roagă-te și lucră!

Hotelul morților

Titlul pare luat din povești. Doar numai pe acolo se mai vorbește de morți și de strigoi cari vin și fac chefar în anumite nopți întocmai ca viii. Și totuși un astfel de hotel există în China. În el însă sunt introdusi morții.

Namăi cel bogat însă, căci cei săraci sunt îngropați în câmp, fără sicriu și fără podoabe. În acest loc, ca la un adevărat hotel, se plătește totul, camera, florile, lumina și mâncarea. Căci nici mâncarea pentru morți nu-i o glumă acolo. Zilnic se așează lângă sicriul mortului un vas cu orez, carne și dulciuri, ca el să se ospăteze. Mâncarea este mâncată apoi noaptea de servitorii hotelului, nu de musafiri. Cu cât mortul este mai bogat, cu atât și camera destinată lui este mai luminoasă, mai frumoasă și împodocită, cu mai multe lumini și cu mai multe flori. Pentru noi este greu de înțeles cîntea aceasta deosebită pe care cel bogat o dau morților lor, dupăcum și de neînțeles va rămănea întreaga viață și felul de-a gândi al marelui popor al Chinei. Ei cred că lungă vreme cel mort nu se întîrtește în viața lui de dincolo, ci continuă să turbure, prin venirea lui, pe cei rămași. Grija aceasta deosebită pentru cel mort durează cam o sută de zile. La sfârșitul acestui timp, rămășițele celui dus se răcesc și el își găsește locul și pacea în lumea lui de umbre. Dar ei nu trebuie de loc uitat.

Din când în când cel viu își aduc aminte de el și-l pomenesc. Podoabă din fața ușii lor, Chinezii îl fac cotit, iar în fața porții pun o perdea, ca duhul celui mort să se oprească la cotituri și în fața perdelii și să se întoarcă înapoi, când ar mai încerca să turbure liniștea celor de pe pământ.

Lucrările plugarului în luna Ianuarie

Suntem în pragul unui nou an. Acum e bine să se facă socotelile și planul de muncă pe întreg anul.

Pe lângă case se repară uneltele economice pentru muncile din primăvară. În magazii se continuă cu vânturatul cerealelor, se controlează semințele puse la păstrat și în zilele mai calde se face aierizarea hambarelor și pivnițelor.

Grajdurile trebuie bine închise, și vitelor să li-se pună așternut gros. Dacă nu sunt puse la munci grele, li-se poate da nutreț mai învrăstat. Când zilele sunt mai calde, este bine să se lase câte puțin prin curte.

Controlăm cât de des stupii puși la iernat. Se cercetează urdinișurile, spre a nu fi astupate de albine moarte și se ia seama, ca să nu pătrundă șoarecii în stup. Dacă, bătând în coșnițe, se aude un șgomot ușor, înseamnă că e bine; dacă șgomotul este tare, în stup este frig.

La câmp se continuă căratul gunoierului pentru a îmbunătăți pământul. Dacă nu se poate pune sub brazdă, să nu se împrăstie, ci să se pună în grămezi mai mari acoperite cu pământ. Coaja zăpezii de pe câmp se poate rupe cu oile.

Ingrijirea pomilor roditori în timpul iernei

O livadă cu pomi este o podoabă pentru gospodăria fiecărui om, dar și o bogăție, un izvor sigur de câștig, dacă este îngrijită cum se cuvine.

Mare parte din îngrijirile ce trebuie date pomilor roditori, se pot face acum în timpul iernei, când plugarii nu sunt ocupați cu munca câmpului.

În timpul iernei se poate face gunoierul pământului de sub pomi, mai ales pe locurile sărace, căci în felul acesta dăm mai multă hrană pomului pentru a da o roadă cât mai mare. Se curăță cuiburile de omizi, se adună grămezi și li-se dă foc. Mușchii, lichenii și iasca de pe scoarța pomilor se freacă cu o perie aspră.

Dacă iepurii rod coaja pomilor, se ung cu gudron până la un metru înălțime. Se leagă rânile pomului cu amestecătură de balegă, lut și păr de bou tăiat mărunt. Când zăpada cade în cantități mari, se adună în jurul pomilor, pentru a le da mai multă umezeală în vara care vine, a-i întârzia cu înfloritul și a-i feri astfel de brumă și îngheț. Impotriva bolilor și mușcăturilor de tot felul cari produc mari pagube în pomărit, stropim pomii pe timp potrivit, cu zămuri otrăvitoare cari se pot procura dela Camerele de Agricultură. Cu aceste stropiri nimicim o mulțime de dușmani vătămători pomilor.

Iubiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

La ce este bună tinctura de iod

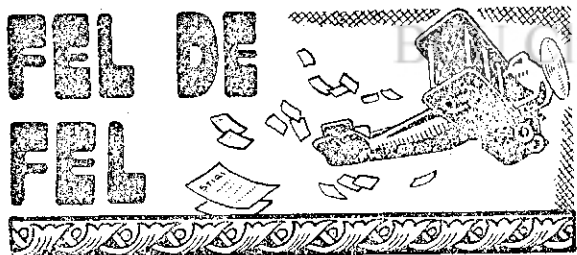
Una din cele mai prețioase și mai folositoare doctorii, cari nu trebuie să lipsească din casa niciunui gospodar, este tinctura de iod.

Folosința acestui leac este mai mult pe dinafară, pentru răni, tăieturi, umflături, scrintituri, bube și altele.

Se întrebunțează mai des atunci când rana este proaspătă, căci cu cât este mai în pripă întrebunțată, cu atât și puterea ei de vindecare este mai mare. Când se taie cineva la o mână, un picior, se stoarce ușor rana se atinge cu tinctură de iod și se leagă cu o cârpă curată. Bubele, coșurile și buboalele atinse cu tinctură de iod se vindecă. Deasemenea ungerea cu tinctură de iod la umflăturile dela gât ajută, ca ele să dea îndărapt. Altă întrebunțare este pentru junghiuri. Partea dureroasă se unge cu puțină tinctură de mai multe ori la zi. E bună deasemenea la înțepăturile, copturile, bubele și rănila din gură.

Pe din lăuntru se poate lua în apă pentru ușurarea durerilor de reumatism vechi, umflături de încheieturi și gușă. Dar trebuie luată cu mare grijă și nu în cantități mari, căci iodul este o otrăvă puternică și mai ales nu trebuie lăsat pe mâna copiilor.

Când e omul răcit, să pună într'un pahar de apă un picur de tinctură de iod și apoi să bea această amestecătură. Răceala va trece aproape totdeauna cu siguranță.

Cea mai dulce apă din lume

Nu-i apa Dâmboviței din București, care-i așa de dulce, cum spune cântecul, de cine o bea nu se mai duce, ci apa râului Sava din Serbia. În ultimele două luni în apele acestui râu au fost avărlite peste 1500 kilograme de zaharină (substanță cu mult mai dulce decât zahărul). Cu această zaharină s'ar fi putut îndulci 28 milioane 125 mil cești de cafea neagră, 14 milioane 62 mil pahare de limonadă, sau 9 milioane 375 mil cești de ceai. Ea ar fi putut înlocui 22 camioane încărcate cu zahăr.

În Iugoslavia vânzarea zaharină este oprită și dacă această cantitate ar fi fost folosită, statul pierdea foarte mult.

Leacuri de odinioară

Dacă un om al veacurilor de demult s'ar trezi, ar rămânea ulmit de cele ce se petrec și poate că ar dori întoarcerea în lumea lui de atunci.

Multe din lucrurile de odinioară azi nu mai sunt cunoscute și întrebunțate.

Interesante sunt mai ales leacurile pe cari cei de demult le foloseau de tot felul de boale, și în cari ei aveau cea mai mare încredere.

Erau descântece vindecătoare, pietrii și prafuri făcătoare de minuni. Se foloseau pentru vindecare și băile de aburi, de sânge și de lapte.

Băile de lapte erau întrebunțate ca un mijloc de înfrumusețare pentru femei și istoria

ne spune că atunci când împărătesele plecau în călătorii, luau cu ele câteva mângărițe, pentru a avea oricând lapte la îndemână. Băile de sânge erau socotite ca un bun mijloc de întinerire și se spune că Ludovic al XI-lea se scâldea în sânge de copil pentru a întineri. Cei loviți de trăsnet făceau băi uscate de nisip și pământ, iar pentru înecați se foloseau băile de fân încălzit și cenușe.

Pentru reumatism se foloseau frunzele de mesteacăn culese la prânz ca să nu fie ude.

Sifiliticii erau murați în bălțgar, asta ca un mijloc de vindecare, dar și ca o pedeapsă, căci de această boală sufereau numai destrănații și păcătoșii.

Monete de piatră

Pentru schimbul de mărfuri de obicei se folosește banul. Sunt însă locuri unde nici argintul și nici u sunt folosite și nici banii de metal nu sunt cunoscuți. Pe acolo la loc de bani se folosesc scoici și pietricele din gura apelor. În insula Yap se folosesc în loc de bani pietrii, în forma și mărimea unor de moară. Cu cât piatra este mai mare, cu atât este și mai prețioasă. Locuitorii numesc aceste pietre „fei”. Când încheie târgul, lasă piatra acolo, căci știu că n'o fură nimeni. Cea mai bogată familie din insulă, avea un uriaș „fei” pe care nu l-a văzut niciodată căci era în fundul mării.

Modă de acum 3000 de ani

Un arheolog grec a găsit într'un sat din insula Creta o statuie a unei femei cioplită din piatră, care înfățișează pe „mama cretanilor”. (Creta e o insulă în Marea Egee). De pe această statuie veche de acum trei mil de ani se poate vedea că moda în îmbrăcăminte a femeilor de azi nu-i o iscodire chiar așa de nouă, căci și atunci rochiile erau tot așa de decoțate și sămănau foarte mult cu cele de azi. Părul se purta tuns bălețește întocmai ca și la noi mai acum câțiva ani.

Vaci încălțate

Așa ceva nu se găsește la noi, doar cățelii cu stăpâni mai mișcâți dacă mai au parte de câte un pleptăraș, ca să nu le răcească spinarea și să simtă cald la șale. Cuvântul la noi are cu totul altă însemnare și se întrebunțează des, mai ales pentru a arăta gradul de de cumințenie al cuiva. În alte țări, unde sunt mai multe clădășenii, se văd și de acestea. Așa în Anglia se spune că sunt tarne întregi de vaci și de boi încălțați. Pentru a putea vindeca oile și vacile de boala de unghii și gură care bântule des în Anglia, crecătorii le pun un fel de șoșoni care împiedecă răspândirea boalei și ține strânsă legătura pe rană.

Populația globului pământesc. Un vestit învățat american, R. Peary, a publicat un studiu cu privire la modul cum a crescut populația din lumea întregă. Pentru prima dată, la 1650, populația globului a fost socotită la 445 milioane. După o sută de ani s'a constatat o ușoară urcare, numărul locuitorilor pământului atingând 500 milioane. În 1850 numărul s'a dublat, ajungând la un miliard, iar până azi a crescut atât de repede încât avem 2090 milioane locuitori, iar peste 70 de ani vor fi încă odată atâția.

Citiți și răspândiți
„UNIREA POPORULUI”

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

Cărți nouă

Almanahul revistei populare catolice „Viața” în al 25-lea an de existență pe anul 1938. Tipografia „Serafica” Săbăoani-Roman, 128 pagini format 23/15 cm., preț 15 Lei.

Se prezintă cât se poate de bine, având pe copertă icoana în mai multe culori a Preacuratei Vergure Maria cu micul Isus în brațe și tipărit pe hârtie bună și are mai multe cărți puri. În dreptul fiecărei luni este câte o poezie drăguță, constatătoare din 4 strofe, apoi curvin folositoare. Are și o cronică bogată dela Vatican, din Lumea Catolică și din lumea întregă.

Calendarul „Foaia Noastră” pe anul 1938 întocmit de Gheorghe Subu. Tipografia Națională S. A. Cluj, Strada Regina Maria 36, 128 pagini, format 20/14 cm., preț 15 Lei.

Dr. Gheorghe Subu, redactor la „Foaia Noastră” din Cluj a întocmit un foarte drăguț calendar, care-i face cinste. Partea pentru învățură și petrecere este cât se poate de drăguță. Articoli de dnl Mihail Lungianu, Ion Mihalachionel Pop, Octavian Prie, prof. Valeriu Moldovan, Teodor V. Păcățian, Septimiu Popa; aporzi, gume și alte lucruri bune și plăcute pentru țărani noștri.

Calendarul Poporului Românesc 1938, anul al VI-lea, editura revistei „Poporul Românesc”, gara Chitila, județul Ilfov; 112 pagini, format 16/12 cm. Prețul ?

Revista „Poporul Românesc” este una dintre cele mai bune reviste populare din țară, iar calendarul pe care-l scoate de 6 ani este mai pe jos și face cinste celui ce l-a alcătuit. Chipurile în culori precum și cele în culoră neagră a tiparului sunt frumoase și bine executate; staturile sufletești, cele gospodărești sunt asemenea bine prinse și pe înțelesul tuturor scrisse, așa că le poate citi cu drag oricine, și mai ales țărani.

Parohia Română greco-catolică Sf. Gheorghe din Canton, Ohio

Aviz

Parohia Română greco-cat. Sf. Gheorghe din Canton Ohio U. S. A. (America), dorind să aibă un preot din Transilvania, lansează pe această cale un apel călduros către ouorași preoți, cari au aprobarea Excelenței Sale Dr. Alexandru Nicolescu, Mitropolitul Blajului și dori să vină în America, să se adreseze numitei parohii pentru informațiuni detaliate.

Adresa: Noua Parohie Greco-Catolică Sf. Gheorghe 1837 — 7 th. St. N. Canton, Ohio U. S. A. America

No. G. 3626—1936.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin această publică că în baza deciziei No. G. 3629—1936 a Judecătoriei Mixte Blaj în favorul reclamantului Carel Stăniloiu repr. prin avocatul Dr. Ioan Blandu din Blaj pentru încasarea creanței de 15.000 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 21 Ianuarie 1937 orele 11 a. m. la fața locului în Crăciunelul de Jos, Conacul moșiei, casa No. 230, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 4 scroaște 12 parcele, una lapă roșie, 2 căruțe și un câțel pt. porci, în valoare de 14.700 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare Dată la Blaj la 28 Decembrie 1937.
 (909) 1—1 portărel: I. ZAITĂ